

Hiền sĩ Chu Văn An

Hơn 800 trăm năm trước, nước Việt có một thầy giáo, một thầy thuốc và cũng là một đại quan nhà Trần được người đời nhớ đến qua tư tưởng đạo đức, cuộc sống thanh bạch và đầy tiết tháo. Sự nghiệp của Cụ được ghi trong văn bia của Văn Miếu Quốc Tử Giám. Trong tiết mục "Danh nhân nước Việt" tối nay, chúng tôi xin gửi đến quý thính giả bài "Hiền sĩ Chu Văn An" của Việt Thái qua giọng đọc của Tam Thanh để chấm dứt chương trình tối hôm nay.

Trong đền thờ của cụ Chu Văn An có hai câu đối như sau:

"Trần văn thử hà thời, dục vịnh đại phi hiền giả lạc,

Phượng sơn tồn ẩn xứ, trử lưu trường ngưỡng triết nhân phong".

Tạm dịch:

Cuối đời Trần là thời nào, ngâm vịnh rong chơi há chẳng phải là cái thú vui của bậc hiền giả?

Núi Phượng vẫn còn dấu vết ở ẩn, đỉnh non vẫn mãi mãi ngưỡng mộ phong thái của kẻ triết nhân!

Cụ Chu Văn An sinh năm 1292, tên là Chu An, tự Linh Triệt, hiệu là Tiều Ẩn, người thôn Văn, xã Quang Liệt, huyện Thanh Đàm (nay là Thanh Trì), Hà Nội. Cụ đỗ Thái học sinh nhưng không ra làm quan, mà mở trường dạy học lấy tên Huỳnh Cung. Do uyên bác, Cụ dạy môn sinh trong 10 năm liền để dự các kỳ thi hương, thi hội, thi đình (tức tú tài, cử nhân, tiến sĩ). Các môn sinh của Cụ được sách sử ghi lại có Phạm Sư Mạnh, Lê Quát đỗ Thái học sinh đời vua Trần Anh Tông và làm quan đến chức Hành Khiển (Tể tướng).

Danh tiếng của nhà giáo Chu Văn An bay xa, lan đến triều đình, quan Tư đồ Trần Nguyên Đán đến trường Huỳnh Cung tìm hiểu và xin vua ra chiếu chỉ mời Cụ vào triều dạy học.

Vào triều, Cụ được vua Trần Minh Tông ủy thác dạy cho Thái tử Trần Vượng. Qua quan Tư đồ Trần Nguyên Đán, cụ Chu Văn An biết được rắc rối trong việc lập Trần Vượng làm Thái tử nhưng sau đó Thái tử Trần Vượng lên ngôi vua lúc mới 10 tuổi, hiệu là Trần Hiến Tông.

Đến năm 20 tuổi, vua Trần Hiến Tông băng hà, nối ngôi là vua Trần Dụ Tông. Vị vua này cũng được Chu Văn An dạy dỗ, mặc dù Cụ hiểu rõ triều đình nhà Trần đang suy vong.

Để chấn chỉnh triều cương, cụ Chu Văn An viết "Thất trăm sớ", xin vua chém đầu 7 tên nịnh thần, nhưng vua Dụ Tông không nghe. Cụ chán nản từ quan về sống ẩn dật ở Chí Linh lấy hiệu là Tiều Ẩn (tiều phu ẩn dật) và chuyên tâm dạy học. Chỉ ít lâu sau, tên tuổi Chu Văn An lại nổi tiếng khắp vùng. Chu Văn An còn viết sách và làm thơ. Cụ viết "Tứ thư thuyết ước" tổng kết bài giảng cùng phương pháp dạy học của

mình. Về thơ, có các tác phẩm đi vào văn học sử nước Việt như "Quốc âm thi tập", "Tiều ẩn thi tập"...

Thời gian Cụ ở Chí Linh xảy ra việc Dương Nhật Lễ cướp ngôi vua Trần. Nhưng ít lâu sau, dưới sự chỉ huy của hoàng tử Trần Thủ và người chị là công chúa Thiên Ninh. Với sự ủng hộ của Trần Nguyên Đán và Trần Ngạc, nhà Trần đã chiếm lại kinh đô Thăng Long.

Trần Phủ lên ngôi, tức vua Trần Nghệ Tông, cụ Chu Văn An chống gậy về triều chúc mừng. Năm sau, ngày 28/11/1370, Cụ mất tại xã Kiệt Đắc, nay là xã Văn An, huyện Chí Linh, tỉnh Hải Dương, hưởng thọ 78 tuổi.

Kính trọng tài năng, nhân cách và sự cống hiến của Cụ, vua Trần Nghệ Tông ban tên thụy là Văn Trinh và cho người mang lễ vật đến viếng rồi lập đền thờ Cụ ở Văn Miếu. Ở núi Phụng Hoàng, Chí Linh, Hải Dương, nơi Cụ sống ẩn dật và dạy học cũng lập đền thờ, ghi 8 chữ: "Chu Văn Linh tiên sinh ẩn cư xứ".

Hiện lăng mộ và đền thờ cụ Chu Văn An nằm trên núi Phụng Hoàng, thuộc xã Văn An, trong tỉnh Hải Dương. Nhiều con đường và trường học khắp nơi trong nước đều lấy tên Chu Văn An để ghi nhớ một người thầy đức cao trọng vọng của nền giáo dục Việt Nam.

* * *

Khi sinh thời, cụ Chu Văn An có một phương cách đặc biệt hấp dẫn, khiến cho mọi người đều phải khâm phục. Sử sách ghi lại sự nghiêm nghị và gương mẫu của Cụ. Những học trò cũ đã làm quan lớn như Phạm Sư Mạnh, Lê Quát khi về thăm cụ vẫn luôn khấp nép khoanh tay lắng nghe những lời cụ dạy bảo.

Trong lịch sử giáo dục nước Việt, cụ Chu Văn An luôn được xếp địa vị cao quý trong danh sách các vị thầy tài cao đức trọng. Cụ trở thành một "vạn thế sư biểu" của nước Việt, đúng như Phan Huy Chú đã ngợi ca: "học nghiệp thuần túy, tiết tháo cao thượng, làng Nho nước Việt trước sau chỉ có mình cụ, các người thầy khác không thể so sánh được".

Không ai biết rõ là suốt cuộc đời làm thầy giáo, cụ Chu Văn An đã dạy dỗ ra bao nhiêu môn sinh. Thế nhưng Cụ là một trong số rất ít bậc hiền tài của đất nước được thờ phụng trong Văn Miếu.

Điều đáng nói hơn nữa là khi nhắc đến tên Cụ, giới sĩ phu Việt Nam đều hãnh diện về hành động dũng cảm khi dâng "Thất trảm sớ", xin nhà vua chém đầu 7 tên nịnh thần đang làm loạn triều đình. Chỉ với khí tiết凛冽 một lòng vì vua vì nước đó của Cụ, cũng đã xứng đáng để được hậu thế ca tụng đến muôn đời.

Điều đáng tiếc là vua Dụ Tông đã không nghe theo, dẫn đến sự sụp đổ của nhà Trần mà Cụ Chu Văn An đã đoán trước nhưng không sao cứu vãn được.

Hơn 800 năm sau, rất nhiều con cháu mang dòng máu kẻ sĩ của Chu Văn An cũng gióng lên tiếng báo động về thảm họa diệt vong của dân tộc, nhưng tập đoàn CSVN vẫn gát bỏ ngoài tai và sẵn sàng làm nô lệ cho giặc Tàu để đổi lấy vinh hoa phú quý. Nhưng không chỉ cam tâm cúi đầu trước kẻ thù truyền kiếp phương Bắc, tập đoàn

đê hèn này lại bắt bớ và triệt hạ những tầng lớp nhân sĩ trí thức đang noi gương bậc tiên hiền Chu Văn An để cứu dân cứu nước.

Kể ra thì Cụ Chu Văn An có số phận may mắn hơn là các đệ tử con cháu của Cụ vì không bị vua nhà Trần bỏ tù hay chém đầu sau khi dâng "Thất trảm sớ". Nếu sống dưới triều cộng sản hôm nay, có lẽ Cụ đã bị trù dập đến chết vì dám đụng đến bày sâu tham nhũng và bọn Hán gian đang làm mục ruỗng cả đất nước!

Việt Thái

Nguồn: http://radiodln.com/index.php?option=com_content&view=article&id=4870:hin-s-chu-vn-an&catid=58:anh-hung-dan-tc&Itemid=76

www.vietnamvanhien.net